

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

appellant,

tegen de uitspraak in zaak no. AWB 07/24890 van de rechtbank
's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Utrecht, van 29 juni 2007 in het geding
tussen:

appellant

en

de Staatssecretaris van Justitie.

1. Procesverloop

Bij besluit van 16 juni 2007 is appellant in vreemdelingenbewaring gesteld. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 29 juni 2007, verzonden op 2 juli 2007, heeft de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Utrecht, het daartegen door appellant ingestelde beroep ongegrond verklaard en het verzoek om schadevergoeding afgewezen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft appellant bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 9 juli 2007, hoger beroep ingesteld. Tevens heeft hij daarbij de Afdeling verzocht hem schadevergoeding toe te kennen. Deze brief is aangehecht.

Bij brief van 17 juli 2007 heeft de Staatssecretaris van Justitie een reactie ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. Hetgeen in het hoger-beroepschrift is aangevoerd en voldoet aan het bepaalde in artikel 85, eerste en tweede lid, van de Vreemdelingenwet 2000, kan niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak leiden. Omdat het aldus aangevoerde, mede gelet op de uitspraak van de Afdeling van 30 juli 2007 in zaak no. 200704578/1 (aangehecht ter voorlichting van partijen), geen vragen opwerpt die in het belang van de rechtseenheid, de rechtsontwikkeling of de rechtsbescherming in algemene zin beantwoording behoeven, wordt, gelet op artikel 91, tweede lid, van deze wet, met dat oordeel volstaan.

2.2. Het hoger beroep is kennelijk ongegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd.

2.3. Het verzoek om schadevergoeding dient reeds hierom te worden afgewezen.

2.4. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. bevestigt de aangevallen uitspraak;
- II. wijst het verzoek om schadevergoeding af.

Aldus vastgesteld door mr. C.H.M. van Altena, Lid van de enkelvoudige kamer, in tegenwoordigheid van mr. R.J.R. Hazen, ambtenaar van Staat.

w.g. Van Altena
Lid van de enkelvoudige kamer

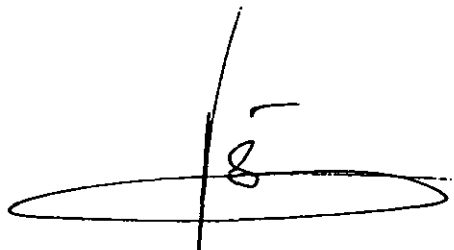
w.g. Hazen
ambtenaar van Staat

Uitgesproken in het openbaar op 6 augustus 2007

452-549.

Verzonden: 6 augustus 2007

Voor eensluidend afschrift,
de Secretaris van de Raad van State,
voor deze,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line across the middle.

mr. H.H.C. Visser,
directeur Bestuursrechtspraak

7

Maatregel van bewaring

V-nummer:

Ondergetekende, ambtenaar belast met toezicht op vreemdelingen, tevens hulpofficier van justitie, leg met het oog op de uitzetting aan de vreemdeling zich noemende:

Naam:	_____
Voornamen:	_____
Geboorteplaats/land:	Nigeria
Geboortedatum:	_____
Nationaliteit:	Nigeria
Woon/verblijfplaats:	Zuud

De maatregel van bewaring op, zoals bedoeld in artikel 59 van de Vreemdelingenwet 2000 (geen rechtmatig verblijf).

☒ het belang van de openbare orde vordert de inbewaringstelling omdat er aanwijzingen zijn om te vermoeden dat de vreemdeling zich aan de uitzetting zal onttrekken, hetgeen blijkt uit het feit dat betrokkene:

- ☐ verdacht wordt van het plegen van een misdrijf
- ☐ veroordeeld is ter zake misdrijf
- ☐ ongewenst verklaard is
- ☒ niet beschikt over een document als bedoeld in artikel 59, lid 1 onder a Vw
- ☒ zich niet aangemeld heeft bij de korpschef
- ☐ zich niet gehouden heeft aan zijn vertrektermijn
- ☐ gebruik maakt(e) van een (ver)vals(x) document
- ☐ zich bedient van een of meer alibissen
- ☒ geen vaste woon- of verblijfplaats heeft
- ☐ eerder niet rechtmatig in Nederland verbleven heeft
- ☒ Overige redenen: Geen

☐ Wegens toepassing van artikel 59, lid 2 Vreemdelingenwet

Het betreft een vreemdeling:

- ☒ die geen rechtmatig verblijf heeft (art. 59, lid 1 onder a Vw)
- ☐ die een aanvraag om een verblijfsvergunning regulier ingediend heeft (art. 59 lid 1 onder b Vw)
- ☐ die een aanvraag om een verblijfsvergunning asiel heeft ingediend (artikel 59, lid 1 onder b Vw)
- ☐ op wie artikel 59, lid 2 van de Vreemdelingenwet van toepassing is

Een afschrift van deze maatregel is door mij onmiddellijk aan de vreemdeling(a) uitgereikt.

De maatregel is opgelegd te: Amsterdam / Schiphol

Datum: 16/6/2007

Tijdstip: 10⁰⁰ uur

De Staatssecretaris van Justitie,
Namens de Staatssecretaris,
De hulpofficier van justitie,

Naam & handtekening

M. van Tol

tvangst tijd: 18. Juni 2007 12:27 Nr. 2987

Beroep tegen deze maatregel kan schriftelijk worden ingesteld bij de rechtbank te 's-Gravenhage, centraal intakebureau vreemdelingenzaken, Dreef 30, 2012 HS Haarlem. Fax 023-5125736. Hierbij dient gebruik te worden gemaakt van het model beroepschrift, zie "www.rechtspraak.nl"

uitspraak

RECHTBANK DEN HAAG

Zittinghoudende te Utrecht
Sector bestuursrecht

zaaknummer: AWB 07/24890 VRONTN

uitspraak op het beroep tegen de maatregel van bewaring op grond van artikel 59
Vreemdefingenwet 2000 (Vw) van de enkelvoudige kamer d.d. 29 juni 2007

inzake

geboren op _____, burger van Nigeria,
eiser, verblijvende in het Uitzetcentrum Schiphol,
gemachtigde: mr. G.E. Jans, advocaat te Amsterdam,

tegen een besluit van

de Staatssecretaris van Justitie, verweerder,
gemachtigde: mr. B.H.C.M. Nollen, werkzaam bij de onder verweerder ressorterende
Immigratie- en Naturalisatiedienst te Den Haag.

Inleiding

1.1 Verweerder heeft op 16 juni 2007 aan eiser met het oog op de uitzetting de maatregel van bewaring ex artikel 59, eerste lid, aanhef en onder a, Vw opgelegd.

1.2 Eiser heeft hiertegen op 17 juni 2007 beroep ingesteld bij deze rechtbank. Ingevolge artikel 94, eerste lid, Vw strekt dit beroep tevens tot toekenning van schadevergoeding.

1.3 Het geding is behandeld ter zitting van 25 juni 2007. Eiser en verweerder hebben ter zitting bij monde van hun gemachtigden hun standpunten toegelicht.

Overwegingen

2.1 Ingevolge artikel 94, vierde lid, Vw verklaart de rechtbank het beroep gegrond en beveelt zij de opheffing van de maatregel of een wijziging van de wijze van tenuitvoerlegging daarvan, indien zij van oordeel is dat de toepassing of tenuitvoerlegging van de maatregel van bewaring in strijd is met de Vw dan wel bij afweging van alle daarbij betrokken belangen in redelijkheid niet gerechtvaardigd is.

2.2 Eiser heeft de rechtbank verzocht de opheffing van de maatregel van bewaring te bevelen en schadevergoeding toe te kennen en voert daartoe aan dat de actie waarbij hij is staande gehouden, gericht is geweest op een ander doel dan waarvoor deze is aangewend. Voorts bestaat er geen grond voor het vermoeden dat eiser zich aan de uitzetting zal onttrekken, nu hij in Griekenland een asielaanvraag heeft ingediend. Bovendien wil eiser ex artikel 59, derde lid, Vw zelfstandig naar Griekenland terugkeren. Ten slotte meent eiser dat verweerder onvoldoende voortvarend werkt aan zijn uitzetting. Niet valt in te zien waarom Bureau Dublin nog geen onderzoek heeft opgestart, aldus eiser.

2.3 Verweerder heeft geconcludeerd tot ongegrondverklaring van het beroep en tot afwijzing

zaaknummer: AWB 07/24890 VRONTN

blad 2

van het verzoek om schadevergoeding. Verweerder heeft benadrukt dat de actie 'Phantom', waarbij eiser is staande gehouden en vervolgens in bewaring is gesteld, als doel heeft gehad om illegale vreemdelingen op te pakken en uit te zetten. Onder verwijzing naar het proces-verbaal van 14 juni 2007 heeft verweerder gesteld dat het voor de staandehouding vereiste redelijk vermoeden van illegaal verblijf van de vreemdelingen, en dus van eiser, in het in op een vijftal punten is gebaseerd. Dit heeft ertoe geleid dat op zaterdag 16 juni 2007 om half twee 's ochtends alle circa 250 bezoekers van dat café met megafoon in twee talen zijn toegesproken, de actie met 'flyers' in twee talen is toegelicht en hen vervolgens op grond van de Vw is gevraagd naar identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie. De bezoekers, in totaal 103 personen waaronder eiser, die hun verblijfsrechtelijke positie niet konden aantonen zijn daarop staande gehouden. Ook de daarop volgende inbewaringstelling van eiser is volgens verweerder rechtmatig. De omstandigheid dat eiser in Griekenland asiel heeft gevraagd maakt dit niet anders. Voorts wordt voortvarend aan de uitzetting van eiser gewerkt.

De rechtbank overweegt als volgt.

2.4 Niet gebleken is dat de procedure leidend tot de inbewaringstelling en de wijze van tenuitvoerlegging van de bewaring niet in overeenstemming zijn met de wettelijke vereisten.

2.5 De rechtbank overweegt dat uit het op ambtsbelofte opgemaakte proces-verbaal van bevindingen van 22 juni 2007 blijkt dat op 16 juni 2007 omstreeks 01:30 uur een actie op grond van de Vw heeft plaatsgevonden in het gevestigd aan De te daar op basis van politiconderzoek is gebleken dat op vrijdagavond 15 juni 2007 (van 21:30-04:00) een feest was georganiseerd voor met name mensen afkomstig uit Nigeria. Bij dit feest zouden bekende Nigeriaanse DJ's en comedians optreden, een en ander kenbaar gemaakt op aanplakbiljetten. De verbaalsant heeft verklaard dat alle aanwezige bezoekers (ongeveer 250) zijn gecontroleerd op grond van de Vw en zijn gevraagd naar identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie. De bezoekers die hun verblijfsrecht niet konden aantonen zijn toen collectief staandegehouden.

2.6 Gelet op het vorenstaande, bezien in samenhang met de overige zich in het dossier bevindende gedingstukken aangaande (de voorbereiding van) de actie 'Phantom', is de rechtbank van oordeel dat die stukken voldoende grond bieden voor een redelijk vermoeden van illegaal verblijf op grond waarvan eiser krachtens artikel 50, eerste lid, Vw mocht worden staandegehouden. Daarbij is in aanmerking genomen dat uit die informatie specifiek blijkt dat het een gelegenheid is waar zich regelmatig illegale vreemdelingen hebben opgehouden en waar zich recentelijk nog veel illegale vreemdelingen hebben bevonden. De omstandigheid dat de informatie mede betrekking heeft op criminele activiteiten van vreemdelingen, laat onverlet dat daaruit tevens blijkt dat deze vreemdelingen veelal onrechtmatig hier te lande verblijven.

2.7 De grief van eiser dat verweerder misbruik heeft gemaakt van zijn bevoegdheid krachtens artikel 50, eerste lid, van de Vw slaagt niet. Gelet op de stukken en het verhandelde ter zitting ziet de rechtbank geen grond voor het oordeel dat verweerder die bevoegdheid ten aanzien van eiser heeft ingeroepen en heeft gebruikt zonder enig redelijk doel dan wel voor een ander doel dan waartoe deze is gegeven.

2.8 Het betoog van eiser, onder verwijzing naar de uitspraak van deze rechtbank, zittingsplaats Groningen van 6 september 2006 (Awb 06/40951), dat geen vrees bestaat voor

zaaknummer: AWB 07/24890 VRONTN

blad 3

onttrekking aan zijn uitzetting omdat hij in Griekenland asiel heeft aangevraagd, faalt. De aan de inbewaringstelling ten grondslag gelegde gronden dat eiser niet beschikt over een document als bedoeld in artikel 4.21 Vb 2000, zich niet heeft aangemeld bij de korpschef, geen vaste woon- of verblijfplaats en geen middelen van bestaan heeft, hebben verweerder tot de conclusie kunnen leiden dat de openbare orde de bewaring vordert wegens het vermoeden van het onttrekken aan uitzetting. Overigens wijst de rechtbank erop dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: AbRS), bij uitspraak van 17 oktober 2006 in zaaknr. 200606754/1, de door eiser aangehaalde uitspraak van 6 september 2006 op het punt van zijn betoog heeft vernietigd.

2.9 Met betrekking tot eisers beroep op artikel 59, derde lid, Vw overweegt de rechtbank als volgt. Gelegenheid voor eiser om met achterwege laten van bewaring Nederland te verlaten, als bedoeld in dat artikel, bestaat blijkens de uitspraak van de AbRS van 23 december 2005 (JV 2006/58) indien hij daadwerkelijk over de voor zijn vertrek noodzakelijke documenten beschikt. Uit het proces-verbaal van het gehoor in verband met het bepaalde in artikel 59 Vw van 16 juni 2007 blijkt dat eiser niet in het bezit is van een (geldig) paspoort. Verder is evenmin gebleken van een vliegkaartje. Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat verweerder geen aanleiding heeft hoeven zien de bewaring op grond van artikel 59, derde lid, Vw achterwege te laten dan wel op te heffen.

2.10 Ten aanzien van de voortvarendheid waarmee verweerder werkt aan de verwijdering van eiser stelt de rechtbank voorop dat eiser geen stukken heeft overgelegd waaruit zijn nationaliteit en identiteit blijken. Eiser heeft evenmin een document overgelegd inzake de gestelde (lopende) asielaanvraag in Griekenland. Verweerder heeft ter zitting medegedeeld dat het dossier van eiser inmiddels in het bezit is van de Dienst Terugkeer en Vertrek en dat een zogeheten regiovoerder bekend is. Verder heeft verweerder aangegeven dat de regiovoerder het door eiser gestelde verblijfsrecht in Griekenland momenteel onderzoekt en het voornemen bestaat om het Bureau Dublin hierbij te betrekken, waarna mogelijk een claim bij de Griekse autoriteiten zal worden gelegd. Uit het voorgaande volgt naar het oordeel van de rechtbank dat niet kan worden gesteld dat verweerder onvoldoende voortvarend handelt ten aanzien van de verwijdering van eiser.

2.11 Gelet op het vorenoverwogene is de rechtbank van oordeel dat de toepassing noch tenuitvoerlegging van de maatregel van bewaring ten aanzien van eiser in strijd is met de Vw. Evenmin is gebleken dat bij afweging van alle daarbij betrokken belangen de toepassing of tenuitvoerlegging van de maatregel van bewaring in redelijkheid niet gerechtvaardigd is te achten.

2.12 Het beroep dient derhalve ongegrond verklaard te worden. De opheffing van de maatregel van bewaring wordt niet bevolen. Gelet hierop bestaat evenmin grond voor het toekennen van schadevergoeding, zodat het verzoek daartoe wordt afgewezen.

2.13 Van omstandigheden op grond waarvan een van de partijen zou moeten worden veroordeeld in de door de andere partij gemaakte proceskosten, is de rechtbank niet gebleken.

zaaknummer: AWE 07/24890 VRONTN

blad 4

Beslissing

De rechtbank

verklaart het beroep ongegrond;

wijst het verzoek om schadevergoeding af.

Deze uitspraak is gedaan door mr. M.P. Glerum, lid van de enkelvoudige kamer voor vreemdelingenzaken, en uitgesproken in het openbaar op 29 juni 2007, in tegenwoordigheid van mr. E. de Ruiter, als griffier.

de griffier

de rechter

afschrift verzonden op:

- 2 JULI 2007

Rechtsmiddel

Ingevolge artikel 95 Vw staat tegen deze uitspraak binnen een week na de dag van bekendmaking hiervan voor belanghebbenden hoger beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 16113, 2500 BC Den Haag. Het beroepschrift dient één of meer grieven tegen deze uitspraak te bevatten.

VAN DER WOUDE DE GRAAF ADVOCATEN

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN	
4124 B	- 9 JUL 2007
ZAAKNR. 200104736	
AAN: 1/3	
BEHANDELD: DD:	PAR:

Afdeling Bestuursrechtspreekkamer
van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA 's-Gravenhage

tevens per telefax: 070 - 365 13 80

Amsterdam, 9 juli 2007
inzake : hoger beroep

Amsterdam
mr R.R. Haitzma
mw mr P.C. Hoogcarspel
mw mr D.J.I. Kroezen
(NMI - VFAS Scheidingsbemiddelaar)
mw mr A.C.G. Meijer
mw mr M.J.P.M. Schellekens
mr A.P.W. Tonen
mr dr M.F. Vermaat
mr J.A. Vos
mr H.J. Walrave
mr S.J. van der Woude

Willemsparkweg 31
1071 GP Amsterdam
tel.: (020) 676 66 90
fax: (020) 676 66 95

Almere
mw mr H.M.A.W. Erven
mr S. Faber
mr H. Gase
mr H.A. Rispens

Edelgrootachtbaar College,

Hierdoor stel ik, in mijn hoedanigheid van advocaat en daartoe bepaaldelijk
gevolmachtigd, namens mijn cliënt en appellant , geboren op
, thans verblijvende in de Penitentiaire Inrichting "De Detentieboot" te
Rotterdam, zonder vaste woon- of verblijfplaats, doch woonplaats kiezende op mijn
kantoor,

hoger beroep

in tegen bijgaande uitspraak van de rechtbank te 's-Gravenhage, zitting houdende te
Utrecht, van 29 juni 2007, nummer AWB 07/24890 VRONTN, doch eerst verzonden
op 2 juli 2007, zodat de termijn voor het instellen van hoger beroep loopt tot en met
heden, 9 juli 2007.

Inleiding

Deze zaak maakt onderdeel uit van de Phantom-actie van de Amsterdamse politie
waarbij op 16 juni 2007 omstreeks 01.30 uur een inval is gedaan in het
aan de te waarbij, "alle aanwezige

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het des-
betreffende geval door onze beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar
wordt uitgekeerd.

Derdengelden:
Postbank 451 20 00
SNS 635 032 120

-2-

bezoekers (ongeveer 250) zijn gecontroleerd op grond van de Vreemdelingenwet 2000 en gevraagd naar identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie. De bezoekers die hun verblijfsrecht niet konden aantonen zijn toen collectief staande gehouden" (p-v bevindingen van 22 juni 2007).

Uit een persbericht van de politie blijkt voorts dat 111 personen zijn "staande gehouden in het kader van de vreemdelingenwetgeving". Acht van hen zijn strafrechtelijk afgehandeld en de resterende 103 personen (41% van alle gecontroleerden) zijn "het vreemdelingentraject" ingegaan. Het is niet door de politie bekend gemaakt hoeveel van deze 103 personen na verder onderzoek in vreemdelingenbewaring zijn gesteld en gehouden. Mogelijk gaat het om een aanzienlijk lager getal.

Appellant is blijkens de stukken op 16 juni 2007 om 01.30 uur staandegehouden in het en dezelfde dag om 10.30 uur in vreemdelingenbewaring gesteld.

De rechtbank Den Haag is per zittingsplaats tot zeer verschillende uitkomsten gekomen naar aanleiding van verschillende tegen de vreemdelingenbewaring ingestelde beroepen. In zittingsplaats Amsterdam heeft de rechtbank geoordeeld dat er ten tijde van de inval geen sprake was van "afdoende geobjectiveerd redelijk vermoeden van illegaal verblijf" zodat de staandehouding van betrokkenen niet rechtmatig heeft plaatsgevonden (uitspraak van 2 juli 2007, AWB 07 / 24889 (LJN BA8628).

Dezelfde rechtbank heeft echter zittende te Utrecht - onder meer in de onderhavige zaak - geoordeeld dat de stukken "voldoende grond bieden voor een redelijk vermoeden van illegaal verblijf op grond waarvan eiser krachtens artikel 50, eerste lid Vw mocht worden aangehouden."

Het onderhavige beroep is gericht tegen de laatste overweging en strekt er toe van Uw Afdeling duidelijkheid te verkrijgen omtrent de vraag of de actie van de Amsterdamse politie rechtmatig is geweest. Hierbij staat de vraag centraal of de politie de uitgaansgelegenheid is binnengegaan en tot staandehouding van alle aanwezigen is overgegaan "op grond van feiten en omstandigheden die, naar objectieve maatstaven gemeten, een redelijk vermoeden van illegaal verblijf opleveren". Is dat niet het geval dan is de staandehouding immers onrechtmatig. Dat maakt - voorzover door verweerder geen bijzondere belangen zijn gesteld die een ander oordeel rechtvaardigen - dat ook de op die staandehouding voortbouwende maatregel van vreemdelingenbewaring onrechtmatig is en dat deze maatregel behoort te worden opgeheven.

-3-

Ten aanzien van appellant zij nog vermeld dat hij ongeveer 6 maanden in Nederland verblijft en nog nooit - in Nederland of elders - met de politie in aanraking is geweest in verband met de verdenking strafbare feiten te hebben begaan.

Appellant - toen eiser - heeft zich in beroep onder meer op het standpunt gesteld dat zijn bewaring onrechtmatig was omdat hij is gecontroleerd en staande gehouden zonder dat sprake was van daaraan voorafgaande feiten en omstandigheden die, naar objectieve maatstaven gemeten, een redelijk vermoeden van illegaal verblijf opleveren en daaraan de conclusie verbonden dat de actie waarbij hij is staandegehouden dus kennelijk gericht was op een ander doel dan waarvoor deze is bedoeld.

Tegen de bovengenoemde uitspraak van de rechtbank in de zaak van appellant richten zich de volgende grieven.

GRIEF 1

Terecht heeft de rechtbank overwogen dat in het proces-verbaal van bevindingen van verbalisant Huijzendveld van 22 juni 2007, opgemaakt op ambtsbelofte, is vermeld dat *"alle aanwezige bezoekers (ongeveer 250) zijn gecontroleerd op grond van de Vreemdelingenwet 2000 en gevraagd naar identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie. De bezoekers die hun verblijfsrecht niet konden aantonen zijn toen collectief staande gehouden"*.

Ten onrechte heeft de rechtbank aan deze vaststelling echter niet het oordeel verbonden dat de betreffende controle en staandehouding onrechtmatig hebben plaatsgevonden, en dat de daaruit voortvloeiende maatregel van vreemdelingenbewaring - bij gebreke van door verweerder te stellen en aannemelijk te maken bijzondere belangen - eveneens onrechtmatig was.

Uit het proces-verbaal blijkt immers dat de politie in strijd met artikel 50, eerste lid, Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw) gebruik heeft gemaakt van haar bevoegdheid tot "vaststelling van de identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie" (dus tot vreemdelingencontrole) van elk der aanwezigen voordat de betrokkene daartoe was staande gehouden. Alleen de personen die hun verblijfsrecht bij deze onwettige controle niet konden aantonen (zodat een redelijk vermoeden van illegaal verblijf kon ontstaan) zijn staandegehouden, aldus het proces-verbaal.

Standehouding is het vreemdelingenrechtelijke dwangmiddel dat ertoe strekt om de controle van identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie van personen mogelijk te maken. Voor het gebruik van dit dwangmiddel stelt de wet de voorwaarde

-4-

dat sprake is "van feiten en omstandigheden die, naar objectieve maatstaven gemeten, een redelijk vermoeden van illegaal verblijf opleveren."

Voorzover de rechtbank mocht hebben geoordeeld dat de Vreemdelingenwet er niet aan in de weg staat dat de in artikel 50, eerste lid, beschreven controle ook vrijwillig kan worden ondergaan en dat zulks in dit geval ook het geval was, is dat een onbegrijpelijk oordeel. De algemene ervaringsregels leren immers dat het uitermate onwaarschijnlijk is dat politie een groep van 250 feestgangers – onder wie een aantal personen die strafrechtelijk gezocht werden en een groter aantal personen die illegaal in Nederland verbleven zodat zij ervoor moesten vrezen dat zij bij controle aangehouden en wellicht gedeporteerd zouden worden – in het holst van de nacht een geheel vrijwillige controle kan laten ondergaan, zonder dat zelfs maar één van deze feestgangers zich aan deze bedreigende en in elk geval onprettige controle onttrekt. Het kan niet anders of de deze massale politiecontrole heeft een gedwongen karakter gehad. Uit de stukken blijkt ook uit niets dat de aanwezige feestgangers de controle vrijwillig hebben ondergaan.

Nu de controle kennelijk onvrijwillig is ondergaan door de aanwezigen – en dat geldt in elk geval voor appellant die zich zeker aan de controle zou hebben onttrokken indien hij daartoe de kans had gehad – kon deze controle alleen rechtmatig plaatsvinden, nadat daartoe het wettige daartoe strekkende dwangmiddel, staandehouding, was toegepast. Nu dit niet het geval was heeft de controle onrechtmatig plaatsgevonden.

Aan het voorgaande kan niet afdoen dat appellant, blijkens genoemd proces-verbaal, ná de controle (waarbij hij niet kon aantonen dat hij rechtmatig in Nederland verbleef) alsnog is staande gehouden. Nu de controle onrechtmatig is verricht, tast dit de rechtmatigheid van de meteen daarop volgende staandehouding immers eveneens aan.

Voorzover het proces-verbaal van staandehouding van appellant (gedingstuk 3, een imprimé) nog inhoudt dat de staandehouding heeft plaatsgevonden ter vaststelling van identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie, doet dit niet af aan het feit dat die staandehouding, blijkens eerdergenoemd op ambtsbelofte opgemaakt proces-verbaal, werd voorafgegaan door een onrechtmatige vreemdelingenrechtelijke controle die een gedwongen karakter had.

Dit alles neemt niet weg dat de onvrijwillige controle heeft plaatsgevonden in het kader van de vreemdelingenwet en met het uitsluitende doel om mogelijke overtredingen van die wet vast te stellen. De vreemdelingenrechter is derhalve bevoegd om een oordeel te geven over de rechtmatigheid van die controle.

-5-

GRIEF 2

Ten onrechte heeft de rechtbank geoordeeld dat de stukken voldoende grond bieden voor een redelijk vermoeden van illegaal verblijf op grond waarvan appellant krachtens artikel 50, eerste lid, Vw mocht worden staandegehouden. Deze grief valt in vier onderdelen uiteen.

Ten eerste heeft de rechtbank niet onderkend, dat de staandehouding pas ná een onrechtmatige controle heeft plaatsgevonden en daar in alle gevallen – dus ook het geval van appellant – op voortbouwde. Voorzover de rechtbank mocht hebben geoordeeld dat het dwangmiddel staandehouding feitelijk steeds voorafgaande aan elke individuele controle heeft plaatsgevonden stuit dit af op het meergenoemde proces-verbaal van bevindingen van 22 juni 2007, dat door de rechtbank zelf ook is aangehaald, en ook op het feit dat de rechtbank haar oordeel in dat geval nader had behoren te motiveren.

Ten tweede heeft de rechtbank ten onrechte niet het wettelijke criterium, vermeld in artikel 50, eerste lid, Vw als toetsingskader gebruikt, althans heeft de rechtbank daarvan geen blijk gegeven zodat haar oordeel op dit punt onjuist is gemotiveerd. De rechtbank heeft immers als toetsingskader gebruikt dat “de stukken voldoende grond bieden voor een redelijk vermoeden van illegaal verblijf” voor staandehouding, terwijl de wet staandehouding alleen toestaat “op grond van feiten en omstandigheden, die, *naar objectieve maatstaven gemeten*, een redelijk vermoeden van illegaal verblijf opleveren”(cursivering van mij, sw). De uitspraak is op dit punt onjuist gemotiveerd.

Ten derde heeft de rechtbank niet onderkend – althans zulks blijkt niet uit de gegeven motivering – dat er een verschil bestaat tussen een inval in een individueel geval en een inval in een uitgaansgelegenheid waarin zich 250 personen bevinden, een gevulde schouwburg, een winkelcentrum op koopavond, of een treinstation met flink wat reizigers. In het eerste geval bestaat een gerede kans dat het redelijke vermoeden als hiervoor bedoeld geheel wordt bewaarheid, en is in het andere geval slechts een enkel individu de dupe. Bovendien is het vermoeden meestal specifiek.

In de andere gevallen is het vermoeden per definitie van niet-specifieke aard en kan echter met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden gesteld dat een groot aantal personen ten onrechte aan de controle zal worden onderworpen. Daar komt bij dat een dergelijke grootschalige actie en indruk van een razzia achterlaat op omstanders degenen die haar ondergaan en degenen die ervan horen, kortom op het publiek. Wanneer de lat dan al te laag wordt gelegd nadert snel het gevaar van werkelijke razzia's waaraan personen vrij willekeurig onderworpen worden. Dit alles heeft de wetgever nu juist willen voorkomen door middel van het hiervoor genoemde criterium, in het bijzonder door de woorden die de rechtbank weglaat: “*naar objectieve maatstaven gemeten*”.

-6-

Dit klemmt temeer nu juist omtrent publieke plaatsen waar mensen samenkomen gemakkelijk informatie zal kunnen worden verkregen waaruit blijkt "dat er illegalen komen". Men denke aan het Centraal Station te Amsterdam, of bepaalde winkelcentra in de Bijlmermeer, waar echter ook heel veel legale vreemdelingen en (al dan niet gekleurde) Nederlanders komen.

Het valt op dat de rechtbank zittende in Amsterdam wel gevoelig is geweest voor dit aspect, en het heeft meegewogen blijkens haar oordeel "dat het publieke karakter van de te onderzoeken plaats en de omvang van het aldaar te verwachten publiek van invloed zijn op de eisen die moeten worden gesteld op de feitelijke grondslag van het redelijk vermoeden van illegaal verblijf. Naarmate deze twee elementen sterker aanwezig zijn, zal immers de inbreuk die met het onderzoek op het publieke leven wordt gemaakt groter zijn en dus een steviger rechtvaardiging vergen." (3-6-2007, LJNB8628, r.o. 3.4) Met deze overweging kan van harte worden ingestemd.

Ten vierde heeft de rechtbank ten onrechte geoordeeld dat de in de processen-verbaal van de politie vermelde feiten en omstandigheden voldoende zijn om staandehouding van appellant te rechtvaardigen, omdat geen sprake was van zodanige feiten en omstandigheden dat deze, naar objectieve maatstaven gemeten, een redelijk vermoeden van illegaal verblijf opleveren ten aanzien van hem - en van de andere evenzeer gecontroleerde aanwezigen. Daaraan kan niet afdoen dat ten aanzien van een deel van de aanwezigen bij controle is gebleken dat zij - waarschijnlijk - inderdaad niet rechtmatig in Nederland verbleven.

De volgende omstandigheden worden door de rechtbank genoemd als het resultaat van politieonderzoek op grond waarvan een redelijk vermoeden van illegaal verblijf zou hebben bestaan ten aanzien van de aanwezigen,

- a. vrijdag 15 juni was in _____ een feest georganiseerd voor met name mensen afkomstig uit Nigeria, waarbij onder meer een Nigeriaanse DJ zou optreden;
- b. alle aanwezige bezoekers van het feest zijn gecontroleerd en de bezoekers die hun verblijfsrecht niet konden aantonen zijn staandegehouden;
- c. uit de overige stukken van het geding blijkt specifiek dat het café een gelegenheid is waar zich regelmatig illegale vreemdelingen hebben opgehouden en waar zich recentelijk nog veel illegale vreemdelingen hebben bevonden;
- d. dat de informatie mede betrekking heeft op criminele activiteiten van vreemdelingen laat onverlet dat dezen veelal onrechtmatig in Nederland zijn.

Punt a. is betreft een neutrale vaststelling die geen enkele aanwijzing inhoudt voor de aanwezigheid van illegalen, integendeel (zie hierna).

-7-

Punt b. is irrelevant nu reeds voorafgaand aan een afgedwongen controle (zie boven) sprake moet zijn van een redelijk vermoeden. Het oordeel van de rechtbank is op dit punt onjuist gemotiveerd (zie boven).

Punt d. is op zichzelf juist, maar niet beslissend.

Punt c. is waar het op aan komt. Het is echter een conclusie waarvoor de bouwstenen niet in de uitspraak staan, zodat de uitspraak om die reden onvoldoende is gemotiveerd.

In het dossier is met betrekking tot illegaliteit te vinden:

- een anonieme brief waarin staat dat "419 scum" in het bij de Amsterdam Arena te vinden is en vooral op zaterdagavond. Over de verblijfsstatus van dit "scum" blijkt niets;
- CIE informatie dat in het in de regelmatig veel illegale criminele Nigerianen komen, welke informatie door het CIE als "betrouwbaar" is aangemerkt. Onduidelijk is in welke mate het publiek uit illegalen bestaat;
- een politieregistratie waarin staat dat de uitbater van de zaak de politie zegt mee dat er op zaterdagavond voornamelijk Afrikaanse bezoekers zijn;
- een proces-verbaal van bevindingen waarin staat dat tijdens onderzoeken naar "419 fraude" (periodes: september 2005 tot en met februari 2006, en oktober 2006 tot en met april 2007) meerdere malen is gehoord dat de behaalde resultaten op vrijdag en zaterdagavond in het ! aan de werden gevierd en dat van de 14 aangehouden verdachten er maar één een geldige verblijfstitel voor Nederland had. In een ander onderzoek (Apollo) is verklaard dat het café een ontmoetingsplaats is voor Nigerianen die 419-fraude plegen. Er worden acht namen genoemd van illegalen die het café zouden hebben bezocht, waarbij het steeds gaat om mannen met Nigeriaanse namen;
- op 23 juni 2006 heeft een verdachte in het Apollo onderzoek het aangewezen bij de waar op vrijdag- en zaterdagavond alleen maar Nigerianen komen die zich bezig houden met oplichting;
- op zondag 4 februari 2007 is in het café een illegaal uit Botswana aangehouden.
- op de betreffende avond van vrijdag 15 op zaterdag 16 juni 2007 is een feestavond in het met Nigeriaanse artiesten in het (aangekondigd.

Het beeld dat oprijst is dat van een café waar op vrijdag en zaterdagavond een niet genoemd aantal mannelijke Nigeriaanse fraudeurs pleegt samen te komen, die veelal illegaal in Nederland verblijven. De actie is kennelijk op deze groep gericht.

-8-

De illegaal die op 4 februari 2007 is aangehouden vormt geen bevestiging voor de aanwezigheid van deze groep, reeds omdat hij blijkbaar uit Botswana komt en ook nog eens op een zondag is aangehouden. De onderhavige actie was kennelijk niet op individuen als hij gericht. Deze informatie is dan ook betrekkelijk irrelevant.

Wel heeft in juni 2006 een verdachte nog wel gezegd dat er op die vrijdag- en zaterdagavonden "alleen maar" Nigeriaanse oplichters komen. Die informatie is echter op de avond van de actie echter al bijna één jaar oud en is verder ook weinig concreet met betrekking tot het gebruikelijke totaal aantal aanwezigen.

Op grond van de genoemde informatie kan nauwelijks worden gezien welke kans op het aantreffen van illegalen er bestond op het moment van de actie op 16 juni 2007, in verhouding tot de kans op het aantreffen van legale bezoekers van het café, al dan niet van Nigeriaanse komaf.

Daar komt bij dat op de betreffende avond een feestavond was gepland. Al aangenomen dat de illegale 419-fraudeurs het café nog steeds als ontmoetingsplaats op vrijdag en zaterdag frequenteerden, dan houdt juist het gegeven van die feestavond in dat het risico buitengewoon groot was dat ook andere groepen (met name natuurlijk Nigerianen) het etablissement die avond massaal zouden bezoeken, terwijl er ten aanzien van die andere groepen groep geenszins sprake was van enig vermoeden van illegaal verblijf. Men zou denken dat dit in elk geval geldt voor alle aanwezige vrouwen.

In aanmerking genomen dat uit de stukken het aantal van de vermoedelijk aanwezige illegale fraudeurs op de avond van 15 op 16 juni 2007 niet duidelijk wordt, en anderzijds rekening moest worden gehouden met een grote toeloop van niet illegale bezoekers kan niet worden gezegd dat ten aanzien van de in het op 16 juni 2007 om 1.30 uur aanwezige aanwezigen kan worden gezegd dat ten aanzien van elk van hen sprake was van een voldoende vermoeden van illegaal verblijf. Hoewel appellant een zwarte man is en in zoverre in het profiel van de "verdachte"groep past, kan gelet op het karakter van de avond ook ten aanzien van hem of andere willekeurige zwarte mannen niet worden volgehouden dat ten aanzien van hen persoonlijk op het moment van aanvang van de controle (dan wel de daaraan voorafgaande feitelijke staandehouding) voldoende vermoeden van illegaal verblijf bestond. Enig vermoeden was er stellig, maar toch niet een vermoeden dat, ook naar objectieve maatstaven gemeten, in deze situatie een voldoende (concreet) vermoeden van illegaal verblijf kon opleveren.

-9-

beoordeling in hoger beroep

Voorzover de bestreden uitspraak mocht worden vernietigd dient Uw Afdeling in beginsel te doen wat de rechtbank had moeten doen.

In dat geval zou naar het oordeel van appellant moeten worden vastgesteld dat op grond van het voorgaande geen sprake was van een vermoeden van illegaal verblijf dat, ook naar objectieve maatstaven gemeten, voldoende was voor toepassing van staandehouding ter vaststelling van identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie.

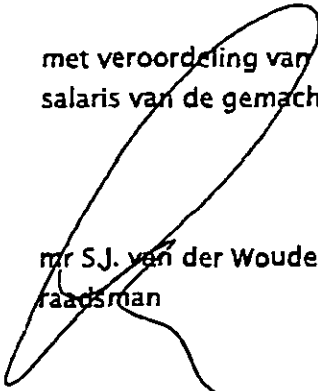
Voorzover moet worden aangenomen dat weliswaar geen formele, maar gelet op het gedwongen karakter van de controle, toch een feitelijke staandehouding aan de controle is vooraf gegaan, was deze staandehouding van appellant derhalve onrechtmatig.

Voorzover moet worden geoordeeld dat de onvrijwillige controle heeft plaatsgevonden zonder voorafgaande staandehouding en zonder de daarmee samenhangende wettelijke waarborgen die in het belang van de te controleren burger zijn gesteld, was de controle reeds om die reden onrechtmatig, en was de staandehouding die daar dan op volgde en er het gevolg van was, dat evenzeer.

De maatregel van vreemdelingenbewaring die door de onrechtmatige controle en/of staandehouding mogelijk is gemaakt en daar rechtstreeks uit is voortgevloeid is evenzeer onrechtmatig. Verweerder heeft ten aanzien van appellant immers geen bijzondere belangen gesteld, en aannemelijk gemaakt, die een ander oordeel rechtvaardigen.

Het is op voorgaande gronden dat appellant u verzoekt de uitspraak van de rechtbank te vernietigen en, gelet op artikel 42 Wet RvS doende wat de rechtbank had behoren te doen, de bewaring op te heffen en aan verzoeker ex aequo et bono een vergoeding ten laste van de Staat toe te kennen ten bedrage voor de immateriële schade die hij dientengevolge heeft geleden tegen het gebruikelijke tarief;

met veroordeling van verweerder in de kosten van de procedure, waaronder het salaris van de gemachtigde.

mr S.J. van der Woude,
raadsman